

POSTANOWIENIE

Dnia 26 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z wniosku A. Ż.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w W.
o ubezpieczenie społeczne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 26 października 2016 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 2 czerwca 2015 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 2 czerwca 2015 r. Sąd Apelacyjny w [...] – w sprawie z wniosku A. Ż. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w W. – oddalił apelację wnioskodawcy od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ś. z dnia 17 września 2014 r., oddalającego odwołanie A. Ż. od decyzji organu rentowego z dnia 1 kwietnia 2014 r., którą stwierdzono, że do A. Ż., w okresie od 8 października 2013 r., w zakresie zabezpieczenia społecznego, ma zastosowanie ustawodawstwo polskie.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego wnioskodawca zaskarżył skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano – z powołaniem art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c. – że „w ustalonym stanie faktycznym tej sprawy zachodzi istotna rozbieżność między zaskarżonym orzeczeniem Sądu Apelacyjnego oraz ugruntowaną linią orzecznictwa w przedmiocie podlegania

ustawodawstwu polskiemu w zakresie ubezpieczeń społecznych oraz - na tej podstawie - obowiązkowo ubezpieczeniom społecznemu, emerytalnemu i rentowym na terenie RP z tytułu wykonywania pracy najemnej na terenie UE. Tę linię orzecznictwa tworzą: 1) wyrok Sądu Najwyższego z dnia 06.06.2013 r. (sygn. akt II UK 333/12) oraz prawomocne wyroki Sądów Okręgowych, mianowicie: 2) wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 16.07.2014 r. (sygn. akt: VII U 1827/13), 3) wyrok Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 15.04.2015 r. (sygn. akt VII U 1793/14), 4) wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 19.05.2015 r. (sygn. akt VIII U 1333/13), 5) wyrok Sądu Okręgowego w Krośnie z dnia 22.06.2015 r. (sygn. akt IV U 1697/13). Za przyjęciem niniejszej skargi do rozpoznania przemawia treść wyroku Sądu Najwyższego z dnia 06.06.2013 r. (sygn. akt II UK 333/12, OSNAPiUS z 2014 r. nr 3, poz. 47, s. 152) oraz w porównaniu z tym wyrokiem treść zaskarżonego orzeczenia, którym Sąd Apelacyjny *de facto* zatwierdził niesłuszną decyzję organu rentowego, jak również treść wskazanych wyżej prawomocnych orzeczeń Sądów Okręgowych, które jednoznacznie wskazywały, iż osoby wykonujące pracę najemną w Polsce i Wielkiej Brytanii nie podlegają polskiemu ustawodawstwu w zakresie ubezpieczeń społecznych”. Wskazano, że: „Zaskarżony wyrok nie tworzy jednolitej linii orzeczniczej z powołanym wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 06.06.2013 r. oraz z pozostałymi, wskazanymi wyżej i prawomocnymi wyrokami Sądów Okręgowych”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna wnioskodawcy nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty

świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Rozpatrywana skarga kasacyjna – w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania – wskazuje na przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania określone w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c. Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie powołanych przyczyn przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Zgodnie z dotychczasowym orzecnictwem Sądu Najwyższego skarżący – opierając wniosek o przyjęcie jego skargi do rozpoznania na przyczynie przyjęcia skargi określonej w przepisie art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. – powinien określić, które przepisy wymagają wykładni, ale także wskazać, na czym polegają poważne wątpliwości związane ze stosowaniem tych przepisów wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN 2002 nr 7, s. 10). Konieczne jest opisanie tych wątpliwości, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 3 listopada 2003 r., II UK 184/03, z dnia 22 czerwca 2004 r., III UK 103/04, czy też z dnia 17 grudnia 2007 r., I PK 233/07 – OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Jeżeli zaś skarżący powołuje się na rozbieżności w orzecnictwie sądowym, to zobowiązany jest przytoczyć te rozbieżne orzeczenia Sądów, przy czym musi wykazać, że występująca w nich rozbieżność ma swoje źródło w różnej wykładni przepisu albo wykazać, że wykładnia dokonana przez Sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecnictwa Sądu Najwyższego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2008 r., II CSK 21/08 – LEX nr 794605). Chodzi przy tym o rozbieżności w wykładni przepisu prawa, a nie o rozbieżności w jego zastosowaniu. Ponadto, ze względu na publiczne cele, jakie ma do spełnienia rozpoznanie przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej, skarżący powinien także wykazać celowość dokonania wykładni przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 19 października 2012 r., III SK 15/12 – LEX nr 1228636 oraz z dnia 19 października 2012 r., III SK 13/12 - LEX nr 1228618).

Autor skargi nie przedstawia – w uzasadnieniu wniosku – odpowiedniej jurydycznej argumentacji, którą wykazałby, że istnieje przyczyna przyjęcia skargi do rozpoznania określona w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. z uwagi na „rozbieżność między zaskarżonym orzeczeniem a ugruntowaną linią orzecznictwa w przedmiocie podlegania ustawodawstwu polskiemu w zakresie ubezpieczeń społecznych...”. Przede wszystkim uzasadnienie wniosku nie uwzględnia w ogóle w konstrukcji swoich założeń zasadniczego stanowiska zaskarżonego rozpatrywaną skargą kasacyjną wyroku Sądu Apelacyjnego w [...], że wnioskodawca deklarował fikcyjne podjęcie pracy najemnej na terytorium innego państwa członkowskiego, podczas gdy w rzeczywistości praca ta wykonywana jest wyłącznie w Polsce. Wnioskodawca złożył wniosek o ustalenie jako właściwego w zakresie zabezpieczenia społecznego ustawodawstwa brytyjskiego z jednoczesnym oświadczeniem dotyczącym całkowitego wyrejestrowania z ubezpieczenia w ZUS. W związku z tym organ rentowy, postępując zgodnie z treścią art. 16 ust. 2 Rozporządzenia nr 987/2009 ustalił tymczasowo jako właściwe dla wnioskodawcy ustawodawstwo polskie. Z ustaleniem tym w pełni zgodziła się instytucja brytyjska wskazując, że adresy, które zostały podane przez firmę „E. [...]” są jedynie skrzynkami pocztowymi, a w takiej sytuacji, kiedy działania tej firmy są ukierunkowane na minimalizację kosztów polskiego ubezpieczenia społecznego brytyjski urząd nie wyda pracownikom ww. firmy zaświadczenia A-1. W związku z powyższym według Sądu drugiej instancji nie było podstaw do zakwestionowania prawidłowej decyzji organu rentowego zaskarżonej przez wnioskodawcę w niniejszym postępowaniu.

Wykazanie podnoszonej w skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) – jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – wymagałoby przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06 LEX nr 198531, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035, z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205, z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Podczas gdy dla

uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania – z uwagi na jej oczywistą zasadność w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. – niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274, z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616, z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/ 07, LEX nr 453107, z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364, z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743, z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13 – Lex nr 1380967).

Odnosząc powyżej przedstawione założenia interpretacyjne na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia powyżej przedstawionych wymogów; nie wykazuje, aby w sprawie występował stan „oczywistej zasadności” skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. O wystąpieniu omawianej przesłanki nie przekonuje samo tylko proste powołanie się przez autora skargi na jednostkę redakcyjną przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. bez przedstawienia odpowiedniego wyводу, którym wykazanoby „oczywistą zasadność” rozpatrywanej skargi w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.

aw